

No. of Printed Pages : 4

6809



Register Number

--	--	--	--	--	--	--

Language – Part I – SANSKRIT – Paper I

(Poetry and Grammar)

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 100

- सूचना :**
- (1) छपाई की स्वच्छता के लिए प्रश्न पत्र की जाँच करें। यदि स्वच्छता में कोई कमी नजर आए, तो तुरंत कक्षा पर्यवेक्षक को सूचित करें।
 - (2) प्रश्नों का उत्तर देने के लिए नीले या काले स्याही का उपयोग करें और रेखाचित्र बनाने के लिए पेन्सिल का उपयोग करें।

- Instructions :**
- (1) Check the question paper for fairness of printing. If there is any lack of fairness, inform the Hall Supervisor immediately.
 - (2) Use **Blue** or **Black** ink to write and underline and pencil to draw diagrams.

- Note :**
- (i) Answers should be in Sanskrit, English or Tamil except for those that are to be answered in Sanskrit.
 - (ii) In writing Sanskrit, Devana-gari Script should be used.

I. 1. Give the meaning of **any four** : 4x1=4

- | | | | |
|----------------|------------|-------------|----------|
| (a) नरकक्लेशम् | (b) च्युतः | (c) प्रज्ञः | (d) जघान |
| (e) कलत्रम् | (f) मांसम् | (g) मारुतः | (h) लोभः |

2. Identify the grammatical form **any four** : 4x1=4

- | | | | |
|-----------|-----------|-------------|-----------|
| (a) मेने | (b) धनुषि | (c) आसीत् | (d) एत्य |
| (e) जुगोप | (f) कुवीत | (g) भक्त्या | (h) दधतुः |

3. Combine **any four** : 4x1=4

- | | |
|--------------------------|-----------------------|
| (a) इव + आश्रितः | (b) प्रणवः + छन्दसाम् |
| (c) अति + उन्नतम् | (d) मद + अन्धः |
| (e) सह + एव | (f) यस्य + इदम् |
| (g) आसीत् + उज्जयिन्याम् | (h) अध्वरस्य + इव |

[Turn over

6809

2

4. Split any four : 4x1=4
- | | |
|------------------|--------------------------|
| (a) स्यान्निशि | (b) राजेन्दुः |
| (c) अगृध्नुराददे | (d) तोषयेन्न |
| (e) नासद्भिः | (f) परिच्छदस्तस्य |
| (g) मदान्धः | (h) सत्यनाशाद्युधिष्ठिरः |
5. Dissolve any four : 4x1=4
- | | | | |
|----------------|----------------|---------------|------------------|
| (a) धीमान् | (b) अज्ञानम् | (c) उपवनम् | (d) विश्वामित्रः |
| (e) नरकक्लेशम् | (f) प्रत्येकम् | (g) धर्मात्मा | (h) कपोतरक्षायै |
6. Fill in the blanks any four : 4x1=4
- (यतः- ततः, सर्वत्र, अद्य, विना, अपि, पुरा, नमः उपरि, कुतः)
- (a) वृक्षस्य _____ खगाः वसन्ति ।
- (b) शिवाय तस्मै _____ ।
- (c) _____ धर्मः _____ जयः ।
- (d) सः _____ अत्र आगमिष्यति ।
- (e) त्वम् _____ आगच्छसि ।
- (f) ईश्वरः _____ अस्ति ।
- (g) जलम् _____ मीनाः नास्ति ।
7. Give the opposites any four : 4x1=4
- | | | | |
|-------------|------------|-----------|-----------|
| (a) महताम् | (b) सत्यम् | (c) आतुरः | (d) दिवम् |
| (e) रक्षणम् | (f) माता | (g) धर्मः | (h) सदृशः |
8. Write the correct cases : 4x1=4
- | | |
|---------------------|----------------------|
| (a) चोर भयम् । | (b) लक्ष्मी सेवितः । |
| (c) द्रोण व्रीहिः । | (d) हरि सेव्यते । |
9. Choose the best answer : 4x1=4
- (a) गीतायाः उपदेशः (कृष्णाय/अर्जुनाय)
- (b) विष्णोः अवतारः (एकादश/दश)
- (c) आचारः परमः (अर्थः/धर्मः)
- (d) माता च पिता च (पितरौ/माता पितरौ)

10. Change the voice :

4x1=4

- (a) अहम् पाठं पठामि।
- (b) रामः वनं गम्यते।
- (c) सीतया गानं गीयते।
- (d) नृपः शत्रून् जयति।

II. 11. Answer in one word :

5x1=5

- (a) वैवस्वतः कः ?
- (b) दिलीपस्य पत्नी का ?
- (c) धर्मात्मा कः ?
- (d) सामान्यतः समासः कति विधः ?
- (e) कः सत्यनाशात् नरकक्लेशं दृष्टवान् ?

12. Answer in one sentence (Any five) :

5x2=10

- (a) सुदक्षिणा कीदृशी स्मृता ?
- (b) रामस्य भ्रातरः के ?
- (c) रामः कतिवर्षाणि राज्यं शशास ?
- (d) विग्रहो नाम कः ?
- (e) वृकोदरस्य गतिः का ?
- (f) द्रौपदीवचनस्य को हेतुः ?
- (g) दिलीपस्य विशेषलक्षणानि कानि ?
- (h) माण्डव्यः शूलीनोऽभूत्-किमर्थं सः किं कृतवान् ?

III. 13. Explain any two with reference to the context :

2x5=10

- (a) “गुणस्तवेन कुर्वीत महतां मानवर्धनम्”
- (b) “मनोरमामात्मवधूमिव श्रियम्।”
- (c) “विद्याविनयसाधनम्”
- (d) अत्युन्नतपदारूढः पूज्यान्नैववामानयेत्।

IV. 14. Quote from memory any three :

3x2=6

- (a) तत्र सत्त्वं निर्मलत्वात्
- (b) रजस्येतानि जायन्ते
- (c) रजो रागात्मकं
- (d) सत्त्वं सुखे सञ्जयति
- (e) सर्वं द्वारेषु देहेऽस्मिन्

[Turn over

6809

4

V. 15. Declension any one :

1x5=5

- (a) चतुरशब्दः (नपुं)
- (b) द्वौ (स्त्री)
- (c) एकः (पुं)

16. Conjugation any one :

1x4=4

- (a) पच् (पाके) लुट्
- (b) नी (नय्) लोट्
- (c) पा - लुट्

VI. 17. Answer any two of the following questions :

2x10=20

- (a) दिलीपस्य वर्णनं स्वभाषया लिखत : -
- (b) रामशासनं स्वभाषया विवृणुत : -
- (c) द्रौपद्याः वचनं स्वभाषया यथाग्रन्थं लिखत : -

- o O o -